

LADISLAV FUKS (1923–1994)

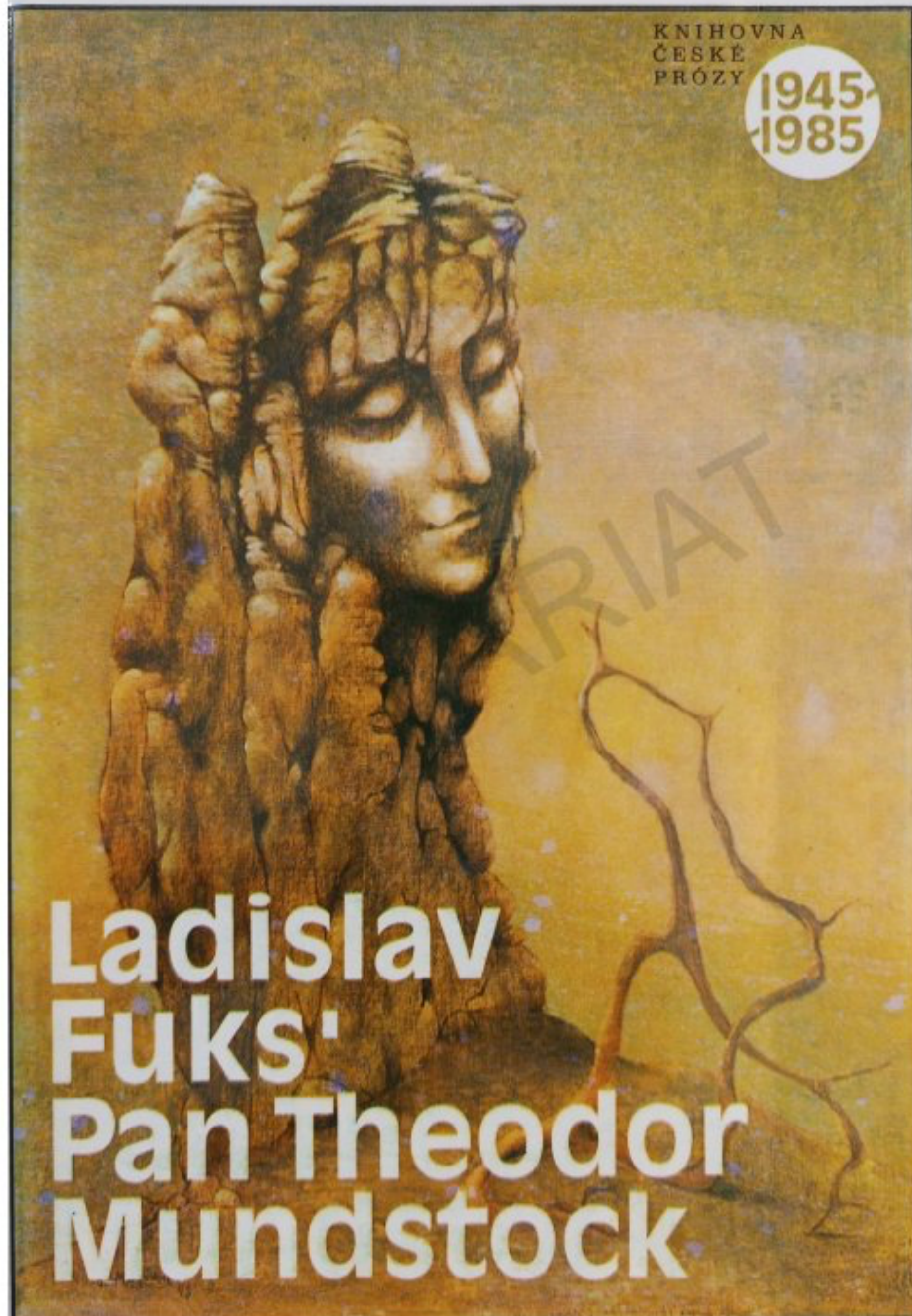
*CJQP17/CJCC15 Analýza literárního textu pro cizince II
prezentaci vytvořil Danylo Kostenko*

ZÁKLADNÍ INFORMACE

- narodil se v Praze
- neměl příliš šťastné dětství, což se pak objevilo v tématech několika jeho knih
- dospíval v období druhé světové války
- po válce studoval na FF UK, věnoval se filozofii, psychologii, a dějinám umění
- pracoval jako úředník, pak byl zaměstnancem památkové péče (zámek Kynžvart); pracoval v Národní galerii.

LITERÁRNÍ TVORBA

- 1963 - vydání první knihy **Pan Theodor Mundstock**
 - psychologický román o bývalém úředníku židu Theodoru Mundstockovi, který se snaží dělat dobro v období nacistického teroru, ale musí dojít k tragickému konci;
 - zobrazuje, jak obyčejného člověka ponižuje diskriminace a strach
 - román je považován za jeden z vrcholů Fuksovy tvorby
 - zfilmován v Polsku jako **Pohlednice z cesty** (1982, rež. Waldemar Dziki).

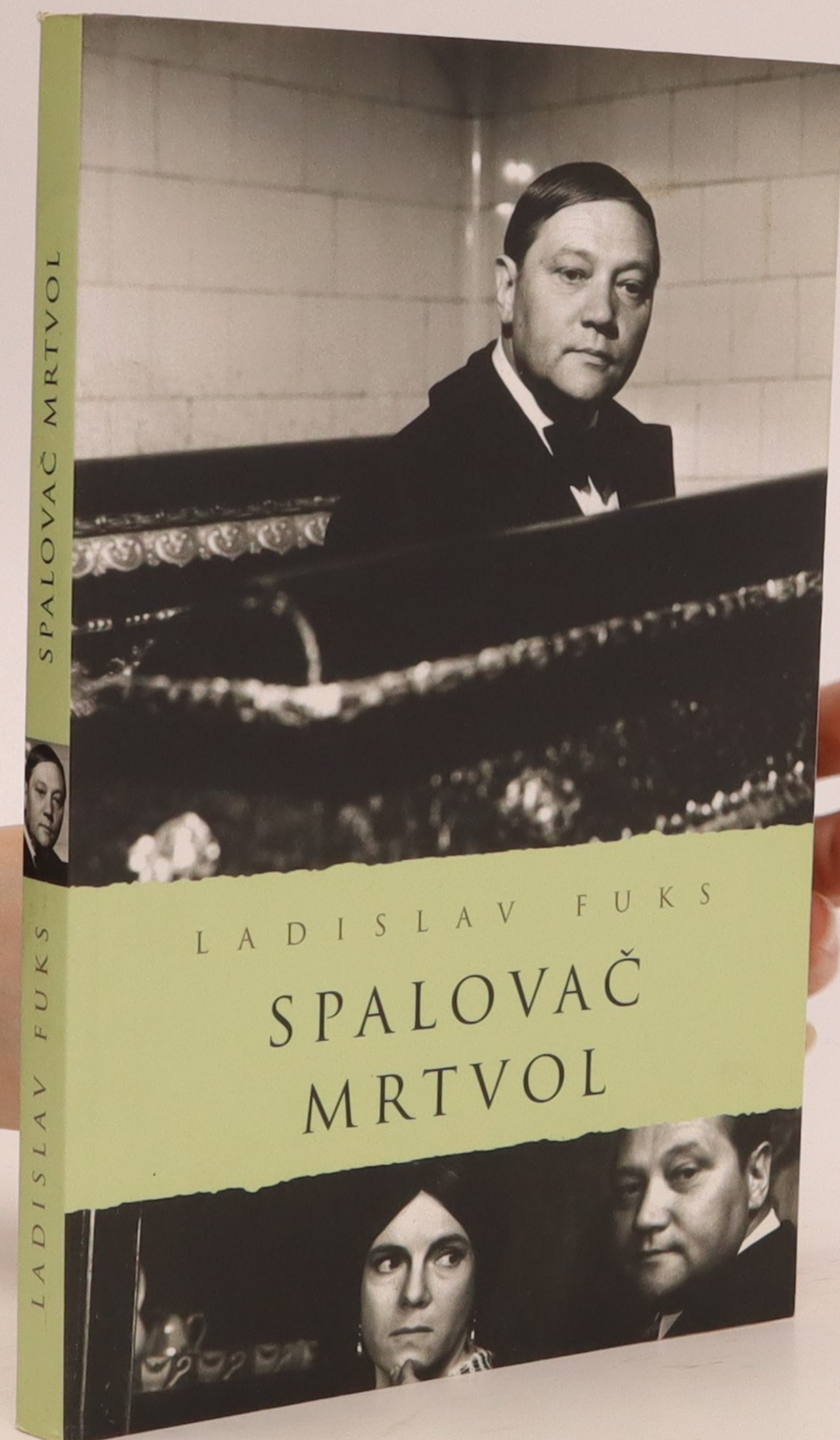

-
- velmi rychle se stal jedním z nejvýznamnějších spisovatelů nejen Československa, ale i Evropy
 - začal tvořit během docela liberálních šedesátých let, ale koncem desetiletí podlehl politickému tlaku a stavěl se na stranu socialistického režimu
 - stal se členem normalizačního Svazu spisovatelů
 - 1978 - obdržel titul zasloužilý umělec

PERIODIZACE TVORBY

- témata úzkosti člověka ohrožovaného nesvobodou a násilím
- symbolem tohoto tématu v jeho tvorbě jsou druhá světová válka a holokaust
- většina díla je autobiografická, často skrytě – téměř všemi jeho knihami prochází **figura senzitivního hochy, žijícího ve svém vnitřním světě**
- ve svém díle hodně používal alegorie a náznaky
- první etapa tvorby:
 - Pan Theodor Mundstock (1963)
 - Mí černovlasí bratři (1964) – šest povídek o osudech pěti gymnazistů za druhé světové války

- Myši Natálie Mooshabrové (1970) – hororový groteskní román, příběh na hranici reality a fantazie; příběh chudé vdovy, jejíž syn je kriminálník a dcera prostitutka
- **druhá etapa** (od 70. let) - koncentroval na (po)válečných událostech v širších kontextech
 - Návrat z žitného pole (1974) - antiemigrační román
 - Mrtvý v podchodu (1976)
 - Pasáček z doliny (1977) - dílo o kolektivizaci na východním Slovensku
 - Vévodkyně a kuchařka (1983)
 - Moje zrcadlo (1995)

SPALOVAČ MRTVOL (1967)

- psychologická novela zabývající se manipulací lidí, proměnu lidské mysli a její ovlivnění ideologií
- děj se odehrává v Praze během pozdní první republiky a raného Protektorátu
- hlavní hrdina - otec rodiny a spalovač pražského krematoria, **pan Karl Kopfrkingl**, kterého nacistická ideologie postupně deformuje k úplnému rozpadu osobnosti
- postupně vraždí všechny své rodiče pod vlivem cíle očistění své krve
- román má 15 kapitol
- motivy halucinací a iluzí

FILMOVÁ ADAPTACE

- 1968, režie Juraj Herz
- jeden z nejvýznamnějších filmů nejen režisérovy filmografie, ale i všech filmů české nové vlny
- Československo navrhlo snímek do oscarové soutěže
- film byl vyloučen z distribuce v roce 1973 a vrátil se až v roce 1990
- film se vrátil do kin ještě jednou v roce 2019, tentokrát v digitálně restaurované podobě

MARTIN ŠRAJER

4. 3. 2016

Hledání českého hororu

Groteskní horor, parodie klasických hororů, kreslený horor, psychologický horor, loutkový horor, pokus o poetický horor, papírková parodie na horor, detektivní romantický horor... Skutečně bychom v české kinematografii marně hledali horor bez přívlastku?

„Ona je totiž kromě krásy a zázraků v životě přítomna i hrůza a děs. Strach ze smrti, smrt sama a děs z temnoty a prázdnoty. Je to všechno tak fascinující.“[\[1\]](#)

Dříve jsme se ohlédli za českými pokusy o žánr definovaný spojením zpěvu, tance a dramatu (muzikál) a za zdejšími příspěvky k žánru identifikovatelnému díky výpravě, nadpřirozeným prvkům nebo využití archetypů (pohádky). Tentokrát nás bude zajímat žánr zpravidla vymezovaný podle kognitivní reakce, kterou vyvolává u diváků – horor. Jak se dočteme v publikaci *Film a filmová technika*, emoce, jež provázejí sledování hororů, mají biologický základ a v zásadě se jedná o strach ze smrti, jejíž předzvěstí je zpravidla nebezpečná a nelidská bytost, hororové monstrum.[\[2\]](#)

The Cremator (photo: State Cinematography Fund)

Jan Švankmajer

04.09.1934

Praha, Československo →

ZDROJE

- <https://www.databazeknih.cz/zivotopis/ladislav-fuks-263>
- https://cs.wikipedia.org/wiki/Pan_Theodor_Mundstock
- <https://rozbor-dila.cz/spalovac-mrtvol-rozbor-dila-k-maturite-3/>
- <https://www.filmovyprehled.cz/cs/film/396780/spalovac-mrtvol>
- <https://www.filmovyprehled.cz/cs/revue/detail/krizova-cesta-karla-kopfrkingla>
- <https://www.studentino.cz/ss/cj/ladislav-fuks-spalovac-mrtvol-19420-p1.html>
- https://cs.wikipedia.org/wiki/Ladislav_Fuks